

Mesireler

Ağa Kırılığı Mesiresi

Yeri belli değildir. Evliya Çelebi, "Safâlı çimenliktir ki güya toprağı kadife ile örtülmüştür," diyor. Fakat yerini belirtmiyor.

Bülbül Deresi Mesiresi

İdris Köşkü Tepesi ile İslam Bey Tepesi arasındaki vadide İve Evlice Baba Tekke Sokak ile Eyüp Gümüş Suyu Sokağı arasında idi. Bu derenin cıvan evvelce bağlık, bahçelik ve ağaçlarla örtülü idi. Arka sırtlan, Bülbül Deresi üstlerine doğru fulya, zerrin tarhları ile kaplı, bülbüller öten bir mesire yeri idi.

Evliya Çelebi" bu derede sesi güzel bir çok bülbüllerin ötüşmelerinden gönüllerde sevinç ve safa husule gelir", diyor.

Can Kuyusu Mesiresi

İdrisköşkü Mevkii'nde ve Karyağdı ve İdrisköşkü Sokakları ile çevrili geniş alanı kaplayan tepe üzerinde idi. Burası Eyüp'ün en yüksek yeridir. Manzarası nefistir. Rayet Keşan Kalfa Çeşmesi, Dolancı Derviş Mehmed Efendi Mevlevihanesi ve Zevki Kadın Namazgâhı bahislerine bakınız.

Asırlık çınar ve diğer ağaçların gölgelediği bu yerde ayrıca bir de Niyet Kuyusu veya Kısmet Kuyusu bulunmaktadır. Bu kuyunun yanında bir kuyu daha vardır.

Hadıka Yazarı bu kuyudan şöyle bahsediyor:

"Bu mahalde bir hanede bir kuyu olup, her ne niyet için bakılırsa görünür diye söylenir, Hâlâ çok kimse bakar."

Evliya Çelebi ise şunları yazmıştır:

"Can Kuyusu gezinti yeri, Eyüp'ün kuzeyindeki mezarlık içinde bir kaç ev vardır. Orada bir evde bir su kuyusu vardır. Birinin bir şeyi kaybolsa evvela temiz abdest alıp kuyunun kenarındaki musalla üzerinde iki rekât namaz kılar, sonra bir Fatiha-i Şerife okuyarak sevabını Hz. Yusuf A.S.'ın mübarek ruhuna hediye eder.

Sonra: Ey sâhib-i pir, Hz. Yusuf-u Sıddık aşkına olsun, benim falan akrabam, yahud falan evladım, yahud kaybolan şu türlü eşyam ne oldu, diye kuyunun ağzından bağırır. Derhal sorduğu kimse hayatta mı, ölü mü veya kaybolan eşya adı ve

resmi ile nerede ve kim çaldı İse ve sorumlu denizde ise hangi denizde, açıktan açığa bildiren ince bir ses duyulur.

Evliya Çelebi'nin ve Hadıka Yazarı'nın bin hanede bulunduğu söylediği kuyuya, bugün de bir evin içinden geçilerek gidiliyor.

Çırçır Mesiresi

Oluklubayır Tepesi'ndedir. İslam Bey Caddesinden ayrılan Tahta Minare Caddesi Bayıldım sokağı yoluyla gidildiği gibi, İslam Bey Çeşmesi Sokağı yoluyla da gidilir. Meyilli bir arazide, herhalde eskiden ağaçlı bir sahada, fevkalade güzel manzaralı bir mesiregah idi.

Yüksekçe bir mevkide bulunduğundan, bütün Eyüp'e hakimdir. Buradan, Bülbüldere Yolu, Karyağdı Tepesi, Eyüp Cami ve çarşısı Haydar Baba Tepesi pek güzel görülmektedir. 1970 tarihinde tanzim edilerek park haline getirilmiştir. İyi niyetle yapılan bu park şimdi pek bakımsızdır. Ayten Sokağı tarafına bir levha konularak burasının "Tarihi Çırçır Mesiresi" olduğu belirtilmiştir.

Fulya Tarlası Mesiresi

Gümüş Suyu'nun bulunduğu, vadi tarafındaki yamaç ve düzlük yerlerdeki fulya bahçeleri arasında idi. Bu geniş sahada, Bülbül Deresi'nin yan kolu, Bülbül Yuvası mevkii bulunuyordu. Kuzey tarafı tamamen kapalı olan bu yer, bir koru görünümünde idi. Bugün bile bu ağaç toplulukları yer yer görülmektedir. Burada şimdi, yeni yollar açılmış ve etraf evlerle dolmuştur.

Eski-Yeni Caddesinden ayrılan Balıkçı Bakkal, Eski-Yeni Dere Sokağı Bülbül Yuvası Sokağı yolu ile Bülbül Yuvası mevkii gelinir ve buradan da Gümüş Suyu Mesiresine varılır.

Eyüp'ü çok iyi bilenlerden Osman Cemal Kaygılı bu yerden şöyle bahsediyor: Fulya Tarlası veya Fulya Bağı denilen mesire ise yar ve ağyar gözlerinden gizli buluşma yeri olarak bilhassa tercih edilirdi. Bir Bulgar çiçekçi bahçıvan tarla bahçesine büyük bir havuz yaptırmıştı. Yazın gençler gelir, soyunur devrin adetince bellerine peştemal sararaktürlü cümbüşlerle yüzlerlerdi.

■ Eyüpsultan'ın yeşil dokusu

Gümüşsuyu Mesiresi

Idris-i Bitlisi' kabrinin ilerisinde ve Bülbülderesinin başladığı yeredir. Burada köşk başında, set duvarına bitişik çeşme, Gümüş Suyu Namazgahı çeşmesidir. Bu bahse bak.

Harp Meydanı Mesiresi

Yeri belli değildir. Bu isim, herhalde burada cirit oynandığı için verilmiş olmalıdır.

Kalamış Mesiresi

Yeri belli değildir.

Kırk Serviler Mesiresi

Eyüp'te, Serviler Mahallesi ve Sıra Serviler Sokağı adı ile bilinen iki yer vardı. Birincisi takriben Yusuf Efendi Çiftliği Sokağı civarında ve Şifa Yokuşu etegindedir. Meyilli bir arazide bulunduğundan manzarası güzeldir. Burası Çırcır Mesiresi de olabilir.

Şifa Tepesi'nde, Şifa Havuzu adıyla bilinen bir havuz vardı. Yeri yüksek olduğundan daima rüzgarlıdır. Bu özelliğinden dolayı yaz günleri çok geleni olurdu. Suyunun her derde şifa

olduğu söylenir. Havuzun civarındaki balçe ve bağlarda kokulu yapıncağ üzümü yetiştirilirdi. Bahçe sahipleri meyve ve üzümleri gelenlere satarlardı.

İkincisi olan Sıra Serviler Sokağı ise Tokmak Tepe'nin hemen yanında olup bugün Alaca Tekke Sokak adını taşımaktadır. Tepenin Haliç ve civarına nazır nefis bir manzarası vardır. Burada, 1975 senesinde güzel bir park ve dinlenme yeri yapılmıştır.

Topçular Mesiresi

İncir, kiraz ve üzüm bağlarıyla ünlü idi. Cuma günleri gelenlerle dolardı. Burada Öküz Mehmed Paşa çeşmesi ve namazgahı vardı. Bu bahse bakınız.

Türbe Mesiresi

Sehrin İçinde ve Sokullu Mehmed Paşa Türbesi'nin O Sarkasında bulunduğu İçin bu isimle anılırdı. Bugün yerinde büyük bir arsa ve hela bulunmaktadır. Mesire yalnız hanımlara ait olup Kalenderhane Caddesi üzerindeki kapıdan giriliyordu. Bu kapı sonradan örülmüşse de 1989 tarihinde yemden açılmıştır.

Kaynak: (Gezi Notu) (Z. Şakir, Haliç ve Eyüp Sultan S: 66^7) (İst Ans. 10/5451) (E. Çelebi, Haz. Z. Danişman, cilt 2)